

Kecskeméti erdészmatusálemek

Szeverényi István és Mihályka Tibor erdészek úgy írtak történelmet, mint azok a hétköznapi emberek, akiknek sorsát lehet, hogy nem jegyezték le a tudósok, de nélkülük más lenne a világunk. Mindketten a huszadik század húszas éveiben születtek, egy év eltéréssel augusztus 5-én. Bár eltérő utat jártak be, életükben sok a közös vonás, az egyik mindenképpen az elkötelezettség. A feladatuk is eltért, ám sokszor sodorta egymás mellé őket a sors, számtalan történet köti őket össze.

A kecskeméti arborétumba érkezve a két örökifjú erdész gyorsan leszögezte: a tegeződés kötelező, hiszen alig öregebbek nálam. Fiatalosan mozognak, a bot is inkább csak a „korral jár”, *Szeverényi István* azt is messze dobja a fotózás kedvéért. Az első szavak a találkozás örömeé, a tiszteleté, azután máris kanyarodnak elő a történetek. Édesek és keserűek, ám mindig kis humorral, derűlátással zárva. A szakma viszont mindent átítat. Így tudom meg, hogy igazi erdész abból válik, aki a tő mellől indul, mert ott dőlnek el a dolgok. Az erdészet sikeres gazdálkodása attól függ, miként dolgoznak a tő melletti

erdészek. Olyanok ők, mint a házak alapjai. Ha nincsenek a helyükön, összedől a gazdaság.

Őseik nyomán

Szeverényi István és *Mihályka Tibor* ereiben erdészvér csörgedez. Míg előbbinek édesapja, utóbbinak apai nagyapja járta a magyar rengeteget. „Édesapám élete a család, a szakma és a haza háromszögében folyt” – magyarázta a plusz egy évével rangidősnek számító Szeverényi István. Kilencen voltak testvérek, köztük erdész, katona és pedagógus is szolgált. Merthogy az életet, a

szakmát szolgálatként fogták fel. István bácsi – mert ezt a megszólítást még elnézte – a katonazenésztől, a hadifogságon át az erdészetvezető munkáig sok kalandot megélt. 1939 augusztusában vonult be, a zenekari próbák változtak a kötelező alaki gyakorlatokkal. 1940-ben már a román határhoz vezényelték, de az erdélyi bevonulásra nem került sor. Katonaként bejárta a délvidéket, s a zenekar ünnepi hangverse nyeket adott. Nemigen pihenhettek meg, ’42 nyarán már vitték is a frontra a Kecskeméti Magyar Királyi Zrínyi Miklós 7. Honvéd és gyalogezred zenekarának tagjaként, 19 évesen szakaszvezetőnek nevezték ki. Majd jött a hadifogság.

„Természetes volt, hogy az elemi iskola után erdészgyakornok lettem” – emlékezett vissza Mihályka Tibor. Éppen akkor hadi-fakitermelés zajlott, az állam által Kecskemét városától megvett erdőrészen, hogy a fronton harcoló katonák hozzátartozóit elláthassák tűzifával. A gyakornokoskodás után a

Királyhalmi Alerdész Szakiskolában – a mai ászóthalmi intézményben – szerzett szakmát. A tanulás kicsit elhúzódott a háború miatt, majd amikor az erdészeti iskolából hazaengedték, gyorsan vonatra szállt – mert szedték össze a levéteket –, s a Dunántúlra utazott a rokonokhoz. Így úszta meg a besorozást.

Mihályka Tibor

Vissza a gyökerekhez

Míg sokan katonaidejüket töltötték a második világháborúban, vagy éppen hadifogságban várták a szabadulást, az erdészek nem maradtak tétlen. „A magyar erdőket az mentette meg, hogy a kerületvezető, tő melletti erdészek nem hagyták el a helyeiket”- hangsúlyozta Tibor bácsi, nem engedték, hogy a vandalizmus áldozatává váljanak az erdők.

Szeverényi István a katonazubbony-nyal együtt a zenélést is leadta. Erdésznek 1951 nyarán nevezték ki, Nyárlőrincre került, s ott is maradt nyugdíjazásáig. Beosztott erdész, kerületvezető, üzemegységvezető-helyettes, főerdész, pagonyvezető lett, majd erdészvezetőként fejezte be a munkát. Három és fél évtizedes szakmai szolgálatát egy

helyen, a KEFAG Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt. jogelődjénél a Kecskemét melletti Nyárjasi Erdészetenél teljesítette. Azaz mégsem teljesen, hiszen nyugdíjasként az erdőgazdaság központjában tanácsadóként szolgálta az ágazatot. Mihályka Tibor sem bujdokolt sokáig, a háború végének hallatára azonnal hazatért a Nyíri erdő mellé. Befejezte az iskolát, majd a Tóserdei erdőgondnoksághoz „vezényelték”. Édesapja csendőri múltja abban az időben hol nehézséget, hol jó ajánlólevelet jelentett. Rövid időn belül az erdészkerületek ellenőrzését bízták rá. Az '50-es évek végén, az átszervezésekkel sem „vonult be” az erdészeti központba, inkább kerületvezetői állást vállalt, csemetekertbe került. Abban az időben a politika is beszivárgott az erdőgazdaságba, s családi háttere sokaknak szúrta szemet. Szabotázsnak vélték, hogy a fenyőmagonc – a természet rendje szerint – görbén nőtt. Bár egy héten belül kiegyenesedett, nem szüntek meg a zaklatások. Csak úgy szabadt a politikától, hogy „eldugták” egy távoli erdészkerületbe vezetőknek.

Erdőtelepítési karrierje az Alföld-fásítási programmal kezdődött, az első lépés egy 8 hektáros terület beültetése volt. „A cellulóznár telepítési programot én indítottam”- futott végig a mosoly az ifjabb erdész arcán, hozzátéve, hogy nagyon kevés településen nem végeztek legalább utca-fásítást. A sikeres munkát megbecsülendő, járási erdésznek nevezték ki, az erdőtelepítésekért és az erdőművelésért felelt. Kecskemétre visszatérve fásítási, erdőművelési, vadászati előadói munkakörökben bizonyította ráter-

Kitüntetés

A 90 és 91 éves örökifjú nemcsak fizikailag, hanem szellemileg is friss. „Gyerekkorunktól fegyelmezett életet éltünk”- adják a miertre a választ, hogy az igaz erdészember összeszedett, már-már katonás. Szakmai munkájuk elismeréseként méltán vehették át az Életfa Emlékplakett Arany Fokozata kitüntetést, alig egy év különbséggel: 2014. március 21-én Szeverényi István, 2015. augusztus 19-én pedig Mihályka Tibor.

mettségét. Mihályka Tibor emlékeit, szakmai tapasztalatait – a KEFAG Zrt. támogatásával kiadott – két könyve is őrzi az utókor számára, az Emlékek a Duna-Tisza közli erdőgazdálkodásról (2005.), valamint az Erdész múltam, életutam (2011.).

Szakmai kötődés

Szeverényi István és Mihályka Tibor élete egy-egy regény, amelyből kirajzolódik a hazai erdőművelés huszadik századi története. Egyként vallja a legalább három emberöltőt megélt két szakember, hogy az erdőhöz való vonzódásuk a vérrükben van. Mindketten elégedettek azzal a szakmai úttal, amit bejártak, nagyszerű emberekkel dolgozhattak együtt, akik alapvetően meghatározták az erdőhöz fűződő viszonyukat. Az erdészársadalom mindig is összetartott, ami a nehéz időkben még jobban kiéleződött. A valahova tartozás, a szakmához kötődés, a természet szeretete számukra alapvető életfeltétel ma is, az ágazatban dolgozókkal napi kapcsolatban állnak.

Szeverényi István

Viniczai S.